

Riktlinjer

Datum 2014-02-24

Diarienummer KUN 73-2014

Kultursekretariatet

Handläggare: Rolf Malm

Telefon: 0708 27 51 85

E-post: rolf.malm@vgregion.se

Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde

Öka internationaliseringen

Internationalisering har varit ett fokusområde för kulturnämnden ända sedan regionen bildades. Ambitionen har varit att vara Sveriges ledande kulturregion och att göra Västra Götalandsregionen till en internationellt känd och erkänd samarbetspartner.

Denna ambition har ytterligare stärkts genom att kulturnämnden i Kulturstrategi för Västra Götaland 2012 – pekat ut ökad internationalisering som ett av fem strategiska områden.

Ur Kulturstrategi för Västra Götaland 2012 –

”Utvidga och fördjupa kulturutbytet med andra regioner inom och utanför EU, både vad gäller enskilda konstnärer och via festivaler, men också genom kunskapsutbyte och fortbildningsinsatser i samverkan med internationella partner. Verka för ett demokratiskt kulturliv via internationella nätverk och organisationer. Det internationella arbetet syftar också till att motverka främlingsfientliga stämningar och öka förståelsen för olika kulturformer. Utvidga Västra Götaland som gränsland och mötesplats till att omfatta hela världen.”

Viljan är stor hos såväl regionens egna kulturinstitutioner som det fria kulturlivet att knyta och utveckla internationella kontakter. För att uppnå maximal effekt i form av samordning och resursutnyttjande samt möjlighet att redovisa resultat krävs därför riktlinjer med tydliga mål, som så långt möjligt är mätbara, samt väl avvägda kriterier.

Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde Öka internationaliseringen ska vara ett stöd i sekretariatets arbete för att utveckla det internationella engagemanget genom samverkan med såväl interna som externa partners.

Styrande och vägledande dokument

Som utgångspunkt för dessa riktlinjer har kulturnämnden och sekretariatet vid genomförandet av det fastställda strategiområdet att förhålla sig till ett antal dokument från såväl EU som den nationella och regionala nivån (*varje dokument beskrivs med några övergripande mål*):

EU 2020 - Digitala agendan, unga på väg, innovationsunionen

EU:s kulturagenda - Interkulturell dialog, internationalisering, kulturen som tillväxtfaktor

Nationella kulturpolitiska mål - Främja internationellt och interkulturellt utbyte/samverkan

Det Goda Livet - Kulturen är en öppen dörr till världen...

Regionfullmäktiges budget 2014 - Stärka VG:s attraktionskraft och varumärke

Strategi för tillväxt & Utveckling VG 2020 - Internationell konkurrenskraft

Internationell policy för VG-regionen - Internationella erfarenheter används för att utveckla Västra Götalandsregionens interna arbete

Kulturstrategin 2012 - Öka internationaliseringen

Internationell marknadsföringsstrategi - Positionering genom strategiska budskap

Kulturplanen - Öka förståelsen för olika kulturformer, vidgat deltagande

Några av dokumenten är vägledande, andra styrande men samtliga ska, på ett eller annat sätt, genomsyra kulturnämndens internationella arbete.

Förutom att förhålla sig till ovan nämnda dokument ska det internationella utvecklingsarbetet även bygga på Europarådets konventioner.

I arbetet med att utveckla territoriet Västra Götaland i samverkan med andra, externa aktörer bör Kulturstrategi för Västra Götaland 2012 - och Västra Götaland 2020 vara de tyngst vägande styrdokument.

Tre perspektiv

Kulturen är ingen isolerad företeelse utan har en viktig funktion i samhället inte minst i perspektivet socialt hållbar utveckling. Med utgångspunkt i kulturens relation till övriga verksamheter struktureras det internationella arbetet utifrån tre perspektiv. Genom att förhålla sig och relatera till ett eller flera av nedanstående perspektiv kan kulturnämndens internationella arbete bidra inte bara till kulturens och kulturutövares utveckling, utan också bli en viktig utvecklingsfaktor för hela samhället.

Perspektiven utgår från ovan nämnda dokument.

Invånarperspektiv

Vidgat deltagande, ungas mobilitet och interkulturell dialog

Tillväxtperspektiv

Stärka VG:s attraktionskraft och varumärke – Internationell konkurrenskraft – Utveckla Västra Götalandsregionens interna arbete.

Kunskaps- och utvecklingsperspektiv

Kulturen är en öppen dörr till världen – Främja internationellt och interkulturellt utbyte/samverkan.

Fyra konkreta mål – Sex kriterier

Genom att upprätta konkreta, och så långt möjligt, mätbara mål, alla kopplade till Kulturstrategi för Västra Götaland 2012 – och Västra Götaland 2020, kan kulturnämndens internationella arbete bedrivas effektivt, mångfasetterat och inte minst tillsammans med andra, både interna och externa aktörer. Varje internationell aktivitet ska bidra till genomförandet av minst ett av de fastställda målen.

För att uppfylla de konkreta målen krävs ett antal kriterier som utgår från perspektiven. Varje internationell aktivitet ska, innan beslut, vägas mot dessa kriterier och svara väl mot minst ett och helst flera.

Mål 1

UTVECKLA OCH FÖRNYA KULTURLIVET I VÄSTRA GÖTALAND

Inspirera till vidgat deltagande, gynna nyskapande, utveckla interkulturell dialog, motverka främlingsfientlighet och rasism, bygga nätverk och stimulera till samarbeten.

Kriterier:

Bidra till hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Vidga deltagandet – för invånare och aktörer, barn/unga genom mobilitet och genom interkulturell dialog

Mål 2

BIDRA TILL ÖKAD SYSSELSÄTTNING OCH ETT MÅNGFASSETTERAT NÄRINGSLEV

Stimulera kulturella och kreativa näringar, den sociala ekonomin, civilsamhället, besöksnäringsn, export/import. Stödja utvecklingen av CSR (Corporate Social Responsibility). Profiler regionen som kulturregion.

Kriterium:

En attraktiv region - Attrahera forskare och studenter. Skapa mötesplatser och kulturinkubatorer. Utveckla entreprenörskap.

Mål 3

ÖKA SAMARBETET

Öka samarbetet internationellt, nationellt, regionalt och lokalt. Bidra till ökad förståelse, kompetens- och kvalitetsutveckling. Utveckla projekt, partnerskap, nätverk.

Kriterier:

Dynamiska samarbetsformer – genom projekt, partnerskap, nätverk, baserat på ömsesidighet. Utveckling inom etablerade sammanhang.

Gränsöverskridande och utmanande – genom kvalitetsutveckling, nytänkande och kompetensutveckling.

Mål 4

VIDGA OCH FÖRDJUPA KULTURBEGREPPET

Påverka och påverkas innehållsmässigt och geografiskt. Bejaka individers och organisationers likhet och olikhet. Bidra till demokratiutveckling och alla människors rätt till kultur.

Kriterium:

En mötesplats för hela världen – stimulera och låta den interkulturella miljön växa både i Västra Götaland och i det internationella samarbetet utomlands. Möjliggöra människors förmåga att uppleva och utöva kultur.

Arbetsformer:

Kulturnämndens respektive sekretariatets uppgift

Kulturnämnden är ansvarig för det internationella arbetet och har att initiera/lämna förslag som syftar till att öka internationaliseringen samt besluta om samarbeten och budget.

Sekretariatets uppgift är att svara för omvärldsbevakning och inventera möjligheter/ge förslag utifrån aktuellt situation samt att genomföra projekt.

Oavsett varifrån förslagen kommer – kulturnämnden, eller sekretariatet, kan ha bjudit in/blivit inbjudna, fått förslag/själva föreslaget – ska bedömning ske utifrån fastställda kriterier och hur förslaget bidrar till måluppfyllelsen. Sekretariatet ska därefter analysera och lämna förslag på eventuell huvudpartner och tänkbara projektdeltagare innan den ordinarie förankrings- och beslutsprocessen vidtar.

Sekretariatet kan delegera ansvaret för projektet, genom en tydlig uppdragsbeskrivning, till intern eller extern aktör och efter genomförandet ansvarar sekretariatet för att en utvärdering sker och initierar även forskning när så bedöms lämpligt.

Nulägesbeskrivning:**Nuvarande/pågående samarbeten**

Kulturnämnden har för närvarande endast två formaliserade internationella samarbeten, Querétaro i Mexiko och North East England i Storbritannien. Båda dessa avtal löper ut under 2015. Därutöver finns mer eller mindre informella samarbeten/utbyten med Emilia-Romagna i Italien.

Dessutom har kulturnämnden ett långvarigt program för ateljéutbyte. I dagsläget finns fungerande utbyten med Querétaro i Mexiko, Kunming i Kina och Berlin i Tyskland.

Även Alexandria i Egypten ingår i programmet men är för närvarande vilande på grund av politiska oroligheter i Egypten.

Ett omfattande utbyte har också samverkan har tidigare skett med den indiska delstaten Karnataka inom främst film, dans och storytelling. Kulturnämnden har tidigare även, via samarbetsorganisationen West to West, haft samverkan och utbyte med San Francisco, främst inom konst och utbildning.

Kulturnämnden har också kontakter med ett antal andra europeiska regioner som är knutna till de samarbetsorganisationer som anges nedan.

Etablerade sammanhang

Världen har de senaste åren sett en aldrig tidigare skådad globalisering. Ökad rörlighet för människor, varor och tjänster och ett allt större ömsesidigt beroende mellan olika delar av världen har gjort att gamla gränser suddats ut. Nya former för samverkan och kunskapsutbyten har växt fram vilket innebär både utmaningar och möjligheter. Ett snart 20-årigt medlemskap i Europiska Unionen har också fått betydande effekter på den regionala och kommunala nivån. EU har blivit en integrerad del av regionens verksamhet.

Västra Götalandsregionen och kulturnämnden vill vara aktiv part i dessa sammanhang och är redan en betydande aktör.

EU-samarbete:

CPMR - Conference of Peripheral Maritime Regions

Består av 154 medlemsregioner och arbetar för ökat inflytande för Europas perifera och maritima regioner. Kulturnämnden är bland annat engagerad i turismarbetsgruppen.

NSC - Nordsjökommissionen

NSC består av 57 medlemsregioner runt Nordsjön och arbetar för ökat inflytande för Europas perifera och maritima regioner. NSC är en av CPMR:s sex medlemskommissioner. Kulturnämnden är bland annat engagerad i Kultur- & turismarbetsgruppen.

ECTN - European Cultural Tourism Network

Påverkar, initierar och driver samarbetsprojekt inom kultur och turism. Har fokus på såväl Europa som helhet som Europas regioner för att stimulera till samarbete och utbyte av erfarenheter. Ett av EU:s expertorgan. Verksamheten bedrivs på tjänstemannanivå.

ENELC - European Network of Local and Regional Authorities for the implementation of the European Landscape Convention

En europeisk organisation för frågor som berör regioners och kommuners intressen kring landskapskonventionen. ENELC verkar i nära samarbete med Europarådet.

ERY - European Regional for Youth

En organisation för möten och utbyten mellan unga i Europa samt erfarenhetsutbyten mellan regioner om deras arbete med ungdomspolitiska frågor och policys.

RCC – Regions and Cities for Culture

Ett nätverk för regionala, lokala och kommunala administrationer att engagera sig i kultur på EU-nivå. Nätverket fokuserar på utbyte och insamlande av information om EU förslag, evenemang och initiativ av intresse för medlemmarna

Regionens egna bolag och förvaltningar

Avstämningar och samverkan sker regelbundet även med Externa relationer som samordnar det strategiska internationella arbetet med externa parter för att främja internationaliseringen i Västra Götaland.

Övriga samarbeten

Kultur- utrikesdepartement och ambassader

Universitet, högskolor och andra utbildningsaktörer

Näringslivet och dess organisationer

Det fria Kulturlivet

